

САНА ОЛОХ

Х а н а т
1931 снл алтынны
15 нүцүттэн тахсар

ССКП ЧУРАПЧЫТААБЫ РАЙКОМУН УОННА НАРОДНАЙ
ДЕПУТАТТАР ОРОЙУОННААБЫ СОВЕТТАРЫН ОРГАНА

№ 109 (6245)

1985 снл. Балабан ыйн 7 нүнэ
СУБУОТА

Сынага
3 харчы.

Чэгиэн-чэбдик олох иһин

Оройуон үлэһиттэрэ арыгылааһыны уонна алкоголизм туоратынга ылымнар бары дьаһалаары те сүрөхтөрүттэн бийирээн, биир санаанан ойоон көрүстүлэр. Көпүчүкү арыгы иһиллээх банкеттар, көрсүһүүлэр, атырдылар тэриллибэр буолан иһэллэр. Үгүс сирдэргэ холочук, итирик киһи дьонно туора көстөр, харагы аалар балаһыаньыта үөскэтилиннэ. Нөһүлүннээх арыгылааһыны бөсөр, туоратар кыах баарыгар итэҕэлэ улаатта.

Ол эрэри итэҕэстэр, түктэри быһыылар билигин дарааны суох буолбастахтар. Сорох сирдэргэ, сохуону кэһэн, биир ааһыны өтөстөн иһэн үөхүүдэ. Кистин-саба арыгы иһиллээх араас хеуууулар, ол-бу дэтэ-лары бэллэтэһиннэр билигин дарааны бааллар. Арыгыта суох сыбаайбалары тымты өссө да тымта эрэ сылдьар.

Арыгыны атымлааһын аччааһына үч-харчы эргир-гиргэр ыраахаттары үөскөтүтүн наадатыгар райпо-требобщество, промышленнай предриятиелэр, хаач-чылар тэрииттэлэр атымлаанар таһаар асорунменн албетиһэ, нөһүлүннээх ордук наадыйар өтөһүктэрин дэлэтингэ күтүгүннээри өтөһө иһиллэр. Холбоур, эт-үүт комбината үүтүн өтөһүүлэр бородууксуйаны ах-саан өттүнэн албата, хаачыстыбатын тупсара иһик. Иччэт өлөөн биримэтин көдүүстэххэ атаарарытар үгүс сирдэргэ сөптөөх усулуобуйа тэриллибэт. ИБСЛКС райкома, спорткомитет, комсомольскай та-рияталар 20 волейбольнай площадканы, сыныанар сирдэр өтөһүлүүхтэхтэрин баччаанга дээрн сити-һэ иһиллэр.

Сотору итирдэр утахтары атымлааһын олох-томмут бэрээдэк быһымыннан барыара. Тэрииттэлэр салайааччылары, административнай коммисиналар, общественность бүтүүнэ бу дымалада күнүтэ хонту-руолу олохтуохтаахтар. Ордук улахан болгоһо үлэ биримэтин көдүүстэххэ туһаныта, производство тэриитинин уонна культураны үрдэттигэ уурулуох-таах. Кистэл буолбатах, урукку өттүгэр итириктөөн милицияга арамалыбыт дьон 38 бырыһыаннара үлэ биримэтингэр, сорохторо үлэтир миэстэлэригэр ары-гылаан түбөһэллэр. Ааспыт сылларга сорох механи-заттардыр техниканы пүтөһүтэ суох сүүрүлүүдөр, өт-тон сорох салайааччылар дөгөөһү "автоматизациялар" талыттарынан туһаныылар таһаарыллар эте. Чу-рапчы сэлэһиннэтигэр, нөһүлүннэргэ дарааны мото-циклы, мопеды ыһтар бырааба суох дьон, оннооһор оһолор, түбөһүх сүүрдэллэр. ГАН мань көрүөхтөөх, бэрээдэтиһтөөх.

Ардыгар селсоветтар, общественнай тэрииттэлэр салайааччылары оройуонтан бэрэбиэргэ, рейдэлэри ыһтар биримэдалар тарыстахтарына эрэ онко кыт-тыһан балаһыаньыны сана билэ-көрө сатыылар. Биллэн туар, ити киһилэргэ үчүтэйи араана, уопсай дымалада көмүгэр көмөлөһүө суога. Ону үчүөттүөххэ.

Доруобай, чэбдик олох иһин охсуһууга арыгыны испэттэр обществоларын тэрииттэн үлэтиги улахан көмөлөөрүн практика көрдөрөр. Бу общество мантай-гы сүүбүөх тэрииттэ 10-тан итэҕэлэ суох чилиһинэ тэриилэр. Общество сылаа-сорууга гуганнай.

Арыгылааһыны уонна алкоголизм утары охсуһуу-га, үлэ дьиссиплиныһын уонна общественнай бэрээ-дэги бөһөргөтүүгэ үлэ коллективтарын оруолара ор-дук улахан. Хас бирдин киһи, түктэри быһымытута-тына коллектив дүүлүтэр туруоруулаан, буруйдаахтар сөптөөх сэмбэ тардылан иһиллээхтэр. Чэгиэн-чэб-дик олох иһин пропагандада актив киһини тардыл-лыахтаах, дьонун итэр да, дьарыйар да үлэ бары формалара сатабыллаахтык туһаныллыахтаахтар.

Арыгыны испэккэ, эргэ олох атын да буортулаах үгэстэригэр ууһамакка чэгианник-чэбдиктик өлө-руу—билигин кэм булгуччулаах көрдөбүл. Ону хал-бага суох толоруу—бийиги барыһыт, хас бирдинбит ытык эбэһиннэспит.

Пятилеткатаабы кирбии ылылынна

Бийиги оройуонмут үлэһиттэрэ үүтү государство туттарыы бизе сылаабы былаанын болдо-бун иннинэ толордулар. Уон биирис пятилетка сазаланыабыттан ба-рыта 40885 тонна үүт атылан-на.

Оройуон үлэһиттэрэ үүтү тут-тарыы сылаабы былаанын сэтти-кы 25 күнүгэр дээрн толорон, бы-лааны таһынан 390 тоннаны атылыырга, онон пятилетка-таабы былааны 2420 тоннанан аһорорго эбии эбэһэтэлистибэ ылынылар.

Эбэһэтэлистибэни—болдобун иннинэ

«Мындараайы» совхоз үүт маан үс ыйдаабы бы-коллектива үүтү ылымга лаан 46,5 тоннанан аһа-уонна государство тут-рыныга мөччирөөт ыйда-рыгар үрдүк сорууттары ту-руорууна үлэтир. Чуолаан, стахановскай хамсааһын 50 сылын көрсө бөс, өт, атырдыах ыйдарынанна бы-лааннары атырдыах ыйын 20 күнүгэр дээрн толор-рогго эбэһэтэлистибэ ылы-нылыыты. Ити болдооххо ылавоуунаан 654,5 тонна

үүт маан үс ыйдаабы бы-лаан 46,5 тоннанан аһа-рылыны, онтон государство-вора 574,2 тонна (былаан-тан 48 тоннаан ордук) атылынына.

«Мындараайылар» ити-лэргэ тирэтирөөт мөччирөөт түөрт ыйгар ылыммат эбэһэтэлистибэлэрин бол-добун иннинэ толорорго дьулауулар.

В. ЧИЧИГИНАРОВ.

«РОМАНТИКТАР» КӨМӨЛӨРӨ

Бийиэхэ, Мырылаа, уопсай 1018 метр уста-бы ыйыл сайын Чу-лаах түөрт мастаах кы-рангы орто окулалатыттан былары туттулар, 60 Виктор Семенович Дьинэ-тонна фураһы куулаан нов начальниктаах 20-ого-тастылар, бурдук кутар доох «Романтик» дьин сарайы ыраастаатылар, үлэ уонна сыныалаан киһилэр итинэн эрэ му-лаадыра киһиан балтараа гурдамматтылар. 92 тонна ый көрүгэ совхоз прола-престэһинит оту үлэһин водстоутигар албаһи неме-сүөһүтүлэр, 10 гектар-лэстэ.

Оһолорго наставнигынан ытык кырдыарас Иннокен-тий Васильевич Ефимов аһамыта. Киһи күнүтэ сүбөһиннэ, итэһиччилэра Надежда Николаевна Сел-ляхова, пионер-баһаатай Октябрьна Филипповна Собаккина көмөлөрүтөн оһолор сайын устата ма-һын байаһара көрдөн уоһ-на тизийн түөрт фермара

А. МАКАРОВ,
бийиги общ. көрр.

АҺАРАР КЫАХТАННЫЛАР

МУГУДАЙ. Коммунист рооскулар мөччирөөт үс Н. Д. Петрова салайар зве-ыйытар 70-нуу кг төлө-нота агардас ааспыт ыйга һүйдүлэр. Онон мөччирөөт хас бирдин бөһөһүктан көмүһэһи эбэһэтэлистибэ 27-һин кг, аһатар суука-болдоорун иннинэ аһарыл-ца ортотунан 870-нуу лаар, кыахтанна.

грамм привели ыла. Во-

Н. ПЕРМЯКОВ,

БОЧУОТ ДУОСКАТА

Оттоһуунга быһаарылыах иһки иһиллээх үрдүк көрдөрүүдэри ситиһэн соруудахтары аһа-ры толорбут маһык эһеполар оройуоннары Бо-чуот дуоскатыгар таһаарылааһалар:

Герасимен Дмитрий Васильевич салайар ме-ханализированнай агардаах звенота (Хайахсыт)—88 тонна оту сорууоһукалаан соруудаһын 100 бырыһыан толорбутун иһин.

Седалищев Василий Петрович II көлөнөн үлэтир звенота (Болтоһо)—88 тонна көһиһэн соруудаһын 160 бырыһыан толорбутун иһин.

Григорьев Василий Николаевич көлөнөн от-туур звенота (Хадаар)—65 тонна оту бэлэм-нээ соруудаһын 118 бырыһыан толорбутун иһин.

Софронев Роман Михайлович салайар көлө звенота (Хадаар)—90 тонна оту сорууоһукалаан соруудаһын 163 бырыһыан толорбутун иһин.

Макаров Григорий Григорьевич көлөнөн үлэ-тир звенота (Сылаһа)—110 тонна оту көһиһэн соруудаһын 200 бырыһыан толорбутун иһин.

Макаров Николай Семенович көлөнөн оттуур звенота (Сылаһа)—70 тонна оту бэлэмнээ соруудаһын 127 бырыһыан толорбутун иһин.

Куличкин Григорий Семенович салайар көлө звенота (Сылаһа)—60 тонна оту бэлэмнээ соруудаһын 109 бырыһыан толорбутун иһин.

Егоров Семен Иннокентьевич илиһинн оттуур звенота (Хайахсыт)—45 тонна оту көһиһэн соруудаһын 155 бырыһыан толорбутун иһин.

Говоров Николай Сергеевич илиһинн үлэтир звенота (Чыаппара)—32 тонна оту сорууоһукалаан соруудаһын 110 бырыһыан толорбутун иһин.

Прокопьев Иван Ефремович илиһинн оттуур звенота (Мугудай)—72 тонна оту көһиһэн соруудаһын 248 бырыһыан толорбутун иһин.

Соловьев Егор Дмитриевич илиһинн үлэтир звенота (Мугудай)—50 тонна оту бэлэмнээ соруудаһын 172 бырыһыан толорбутун иһин.

Монастырев Михаил Мансикович көлөнөн от-туур звенота (Хоптоһо)—116 тонна оту сорууоһукалаан соруудаһын 201 бырыһыан толорбу-тун иһин.

○ Пресс-киин иһитиннэрэ КИМ ТӨҥӨ ОТТОННО (Балабан ыйн 6 күнүһэһи сводна)

Бастагы колонкара—сезон саралаһыарыттан тө-от көһиһилибитэ, иһиккэ—тоһа сыһэ сорууоһу-ламыта, үһүскэ—тоһа дүлэ бэлэмнэһиннэ (тоннаан)

Одүүлун	1831,8	1100	41
Хатылы	1490	380	21
Болтоһо	2223	1365	9
Хоптоһо	1644	388	9
Хадаар	1485	878	6
Хайахсыт	1597	420	10
Чакыр	1356	330	6
Сылаһа	2255	570	20
Киланки	1780	650	18
Арылаах	1192,4	464	6
Болугур	2289,5	2350	5
Соловьёв	1726,1	1000	—
Мугудай	1177,8	1430	24
Чыаппара	1150,5	940	12
Толтоһа	924,8	440	1
Оройуон үрдүнн:	25122,9	12705	186

БУРДУК ХОМУУРА (Бэһэһэһи туругуһан)

Бастагы колонкара—тоһа хомуллуохтаага (гектар) иһиккэ—өнтөн хомулунна (гектар), үһүскэ—налово хомуур, үһүн иһаринн (центнер), тордүскэ—гектар үһүнүү ылаһы (центнер):

Карл Маркс	700	715	6459	9
Субуруускай	762	655	2973	4
Эрилик Эристин	997	570	1600	2
«Чурапчы»	435	385	2200	5
«Мындараайы»	529	310	3560	11
«Мугудай»	645	363	1760	5
Оройуон үрдүнн:	4068	2998	18552	6

ПЯТИПЕТКА БАСТЫННАРА

Сайдам санаа кынаттанан

К УЛУУШКА үчкүү уга-
на өз. Ычкаттар орто-
лоругар уурбуг-туппуг кур-
дук хамсаанара бир. Уолу
агыттаран уратытара. Ити
никий? Кини хайаан да хо-
рограф буолуон сөпкө ды-
ны.

—Сыпастардыг. Ити уол
—маньныксыт. Кини Улуу
Байыны 40 сылыгар анал-
лаах фестивалга кыттан,
лауреат буолбута, —дэспит-
тара кыргыттар—Гоша, үн-
күүлүүгүн курдук, үлээни-
рин дэ эмнэ сатыыр кини.

Өбөлөр сөпкө эппиттэр.
Егор Собакин Мырылава эр-
е булбакта, оройуонка бир
тарбахха баттанар маньнык-
сыт, хара маннай үлээни-
биттэн тутуах кинини аат-
танар. Бастакы сылыгар
омыттаах маньныксыттары
кытта эрбин бинтин курдук
эрийсиз хас бирдини ына-
рыттан 1900-түү кило-
грамм үрүн илгени мабыта.
Арыяах сыз иингэр уол
ынахтан ылымлар бородуук-
суйаны 1000-тан тахсалы
килограммнан эр тэптер-
дэ. Комсомолдун бийыл
3500-тээх кирбинни ыла-
бын дин маньнайгынан ини-
циатива котохте.

—Ынах үтүө—маньнык-
сыт илгиттэр. Итин итэ-
рийэн сыз иингэр өсө 400
килограмм эбин ырга сө-
руктанным. Бу кирбинни
ыларбар сүөһүлөрүн кытта
бодоруспутум, уратыларын
быларим көмөлөһүө дин са-
нымын.

Сүөсүбүт үлэтин дини-
чакчы сөбүлээбит кини—
Гоша. Кини бийыл саас
Якутскайга киирэн биэс хо-
ноору ынахтарын ахтан
ааныа утубат да буолан
турардаах. Туой ынахтар-
бын бөлөбүттөн атыннык
көрүөхтөрө, ырыарыахтара,

үүттэрин түһүрүөхтөрө дини
санаа үйүө-хайа тутара.

Кини үлэтигэр маньнык
таптаа көрөр-истэр сүөһү-
лөригэр эмнэ бөрүлүбиксэ
дылыс. Сорохторо арыт ыч-
чат мустар сиригэр дээр
арыаллаан, уолу сатааны-
та да суох балаанынаа
киллэрээчилэр. Бирдэ
маньнык түбүтэ буолбутаах
Саас Гоша дөбөтүгүн кыт-
та сынынаа хайаа тахсан
истахтарына, Кымыстыра
батыһан, арахсан бир-
бөккө эрйидээбиттээх. Уол
мысаан буоруна тамнаа-
таан иһинилэ үүрбүтэ. Ол
киһи ынааа кыһыран өр-
гө дээр иһиптөрө.

Кини общество туһугар
айар, үлээнир. Ол үлэ тү-
мүгүн дөһ-сэргэ билинэр,
сынаалынар. Советох бийыл
кыһын Гоша Собакин өлө-
рөр хайдахтаах курдук дол-
гутуулаах түгөннөр буолу-
талаатылар! Оройуоннаагы
XXXI комсомольскай кон-
ференцияра, уобаластаагы
комсомольскай конферен-
цияра делегатынан талаа-
лымы. Онтон тилэх баттайа
бөйөтүн дөйүтүн дөһө
сельсовет депутатынан ту-
руоруулар.

—Маньнык чыска-хайвал-
га мингичи тиксэрбит кини-
нэн Елена Николаевна
Кронникова булар,—ди-
битэ Гоша.—Кини биниги
наставникыт.

Онуһу бүтүрээт, Гоша
маннай ханна баран тугу
гыһыан чопчу быһаарым-
матара. Баара эр 17 саас-
таахха муннахсыһым ханна
бармай? Дэ манна Елена
Николаевна тила быһаарар
суолталамыта. Кини уон
ордун отделение хонтура-
тыгар ыгыран ылан, алаан-
ниһэн өр көпөһүнүтэ. Ити

түмүгэр комсомольскай-ыч-
чат «Юность» ферма Гоша
буолбута. Бу манна Гоша
дөбөтүгүнүн маньныксыт
балаанынан хатарыдыан
бастакы хардыыларын оңор-
бута. Онтон ыла биэс сайы-
ны Тайда Төрдүгэр атаар-
да. Коллективтара эйэлээх,
түмөүлээх. Гоша табаа-
рыстара—бүгүрү, сайарас
дьон. Улестига Люба Се-
менова 2500 килограмнаах
кирбинни ылар иини ко-
уоталаһыта киирсэн баран,
ылдыан тохтообут. Били-
гин «чөпчөк» үлээх ки-
ни, дьыаны тутан өлөрөр;
өбөлөр астарын бөлөһүннөр,
өһөх өттөр.

—Сып-сап курдук туттан,
уол ыан күрүлээт. Ынах-
тара ып-ырактар, киирэн-
тахсан сылбырдалара сүр.
Үөрөһүннөрө оһуок.

—Ыан иһинэ икки кү-
нүтэ-массааһымын. Уол-
на хайаан да ынаккэйбин,
сыла-арыта хайа, өһө,
—Гоша хамсыр.

Кини соторутаагыт бир-
гэ үлээнир өрөлөрүн сөхтө-
рөн туурар: сэтэ анар би-
дон үтү мабыта. Ол пата
300 килограмм! Ити бары-
та аңардас илиниэн.

Гоша хайыла-үйө бөлө-
төмүт кирбинтин чугаһа-
та, Көрдөрүтэ 3000-ны
аһары түстэ.

—Аһылык да баар. Бос-
туукпуг Дима режени тү-
гүдүүннээр уолна хайдах
үтү маба буолуохпугут?,
—Гоша үлэтин икстэлэтин
иһиник арыах тилиһан
быһаарыта. Оһө биниги
эбэһин кини үтү сүоба-
һын, сайдам санаатын.

Л. УНАРОВА,
«СО» амалл көрр.

Айылба баайын кичээнитик туһаныахха

Чөмөхтөр уонна күөх сирэм

Донецкай уобалас. Велино-Анадольскай
итинни тулуйууте оһоһунтар комбинат-
тарын өрдөөгү навоиной рудниктарын
чөмөхтөрө үрдүн өлөрбүт сирдэригэр би-
лигин Волноваскай оройуон Киров ааты-
нан көлөхүн хонуулар сипилилилэр.

Хас бирдини гектар сир—норуот өлө-
бун уйгутун үрдэтин источнига. Ону бөх-
хо-сахха былдытан тээх бырагы сизгэ
баппат буруйу оңоруунан буолар. Манна
дэ итинник өйүнэн-санаанан салытарал-
лар.

Комбинатка рекультивация участкага
тэрилиһэ. Кини коллектив улахан кыах-

таах техниканы туһанан сир чөлүгэр тү-
һэрэр үлэни былааннаахтык ыттар. Буо-
ру ылар үлээргэ сыл ахсын 20-лигек-
тардаах участкан анаар уонна сөһө өң-
хара буордаах сир өлөхкө төһөрүлэр.

Снимоктарга: рекультивация участ-
ка начальнига Анатолий Надолин уонна
техник-машинист Светлана Гломова сир
бийаһын чөлүгэр түһэригэ бэлэмнээ-
лэр; комбинат навоиной рудника; Киров
аатынан көлөх чөлүгэр түһэрилибит хо-
нууттар рапсы хомуйуу.

ССТА фотохрониката.

Прилавок бастыһнара

Оройуон киининээри ун-
вермаг комсомольскай-ыч-
чат коллективтар бир
үчүтү үлээриниң трико-
таж отдела булар. Манна
эрийэн үлэтин бары ымы-
гыч-чымыгыт билэр М. Н.
Матвеева сөбүдүсөйдир.
Продавецтар П. Д. Васильева
уонна Т. Г. Дьячкова
атылалаһын прогрессивнай
нымаларын утумнаахтык
туһанарга кыһанналар.

Отдел коллектива ааспыт
ыйга 33 тыһ. солк. таһа-
һы ачылылар былаанын
45 тыһ. солк. толордо.

«СО» көрр.

Сир оңоруу—бийан төрдө ХОДУБАЛАР БУЛУК ТУҺЭРИН КҮҮТЭЛЛЭР

Көһүннүк сыларга ходу-
ба уонна бааһына сирдэрин
каһатти, төрдүттөн түспө-
ран оңоруу боппуруоһугар,
дойду Аска-үлгэ програм-
матын олоххо киллэрингэ
бир сүрүн төрүт буола-
рынан сибээстээн, көрдө-
бүт өрдүк улаатта.

ССКП райкомун V пле-
нумун (1984 с.) уураар
кэлэр пятилеткага совхоз-
тар ходубаларын төрдүттөн
түспөран, 15000 гектарга
албах сыллаах от сизмэти
иһиллара көрүлүбүтэ. От-
тон бийыл совхозтар уон-
на бадарааттар тэриһтэ-
лэр күүстэринэн 3000 гек-
тар сир таһастаан, аһыл-
от сизмэтин ыһарга бэлэ-
мэниһээтэх. Лугомелиорат-
ивнай этэрээттэри оройуон
бары совхозтара эрдэттэн
тэрийбэтэхтэрин түмүгэр
ити сүрдүк бөдүөрүтүл-
бат ууруктаныа.

Оссө олуһуу ыйга Эри-
лик Эристин аатынан сов-
хоз директоры М. Н. Кор-
кин лугомелиоративнай
этэрээти тэрийэр туһуна
биркөһө тахсыбыта. Ол
эрэри күл дьыалаттан ара-
рыста: күлүһүнү хөрүтү
үлэти иһин көлөһүнүгэр
кыһынны гаража баппат
үлүгэр техникалар бир
тиһилиһтээх көстүбөккө та-
һастааһын төрдүһүннэ. Сир
оңоруутугар аһамыт трак-
тордар атын үлээргэ бы-
дымнытарыттан бир ДТ-
75 бузулан үлэһэ дэ са-
һа туруорулуһа. Бу ары-
ах. Кырата 4—5 трактор
бастайаһынай сыйыары-
дылаһтаах. Билигин 500
гектары советох трактор
сир төһүүр дьирин хөрү-
түгэр эрэнэххэ сатамнат.
Көмөгө таһыаһтаах К-700
трактор алдынан туурар.
Оһон совхоз салаатыга аһи
трактордары туруоруу ох-
суохтаах.

Р. СТЕПАНОВ,
отделение управляющего

Субуруускай аатынан
совхозка, трактордара суох
аатыран, лугомелиоратив-
най этэрээти тэрийбэккэ
өлөрөллөр. Дьингэр баар
техниканы сатаан туһам-
маттар. Холсбур: бир сана
К-700 трактор, тракторист
суох аатыран, өр көмгө
көрүһүнүк турда. Кэлэр
сылга айылда тугу биэри-
гэр суоттаммыт курулук,
харыс сирин хөрүтүрбэккэ
олоруу киниһтөн, сир та-
һастааһын садалабытта-
ра арыах хонно. Билигин
баара-суора 30-ча эрэ
гектар тэрийиллээхтэр. От-
тон былааннара бөтүчү
эбээт—250 гектар.

Тулуйулуубат бытаарын
Карл Маркс аатынан сов-
хозка эһэ таһаарылыһа.
Хойутаабыттарын, үгөс түр-
дук, техника тийбэттиһэн
быһаарылар. Ити биричи-
нэһэн лугомелиоративнай
этэрээт төрүлэ нанк. Ха-
һаайыстаба көһилин ит-
төтөр уонна сайыһналар бу
боппуруоһунан совхоз ди-
ректора К. Е. Васильев
быһаччы утумнаахтык дьа-
рыктаннан наада.

«Чураһы» уонна «Мун-
даһайы» да совхозтарга
сир оңоруунан дьарыкта-
нар этэрээти тэрийэр ту-
һуна көһигэр көрүлүбүт
дьаһаллар биччаанга дьирин
хуһаарытан ходубаларга,
бааһыналарга көһө иликтэр.
Оһуоха аһамыт техника
атын үлээргэ туһанылаһан
баран, тустаах үлээрингэр
саһа туруорулан өрөр.

Лугомелиоративнай этэ-
рээтэр—бийаһ этэрээт-
тэра. Кинилэри хаһаайыс-
тыба ахсын тэрийэр бул-
гуччулаах.

Д. СИВЦЕВ.

тыа хаһаайыстыбатын
управленийын старшай
мелиоратор-инженерэ.

Сүөһү итинтэ— ударнай үлэ фрона кыстык

Барыта туһугар

Общественнай сүөһү
1985—1986 сс. кыстыга
совхозтар, киһилэр отделе-
ниеларын салайааччылар
риттан хаһаайыстааһар да
төрөһүннээх буолууну эр-
йэр. Бийылгы курдук кы-
рыымчык аһылыктаах кыс-
тыкка киһи эрдэттэн кичэл-
лээхтик бэлэмнээһинт, ол
сүөһүнү сүтүгэ суох кыс-
таһа.

Киһиниң отделиениыгар
бу эһиниһтээх сезонга бө-
лөһүннүн салганаар. Бийыл
1140 мнах сүөһүнү 7 хо-
нонуан аттаран туруора-
ра былаанныһыт. Итилэр-
тэн биэрэ, 50 тикаһа ту-
руохтаах хотоһо, балачча
улаһын уларытыһын, са-
һаардыһын эрйэр. Бу хо-
тон көһиннүк сыларга ту-
һаһаллыбаһка, сүөһү олус
кырабаһтык, эрйидээхтик
кыстыһа. Бийыл иһэстэ-
ни арыһы көһтээри итин-
ник дьаһаныһыт.

Атырдаах ыйын 29—30
күннүгэр бөһөскуллары
сыйылыктан көһөрөн кы-
һыһыһыны нуорманаа аһа-

тыһын садалаһтыһыт. 270
бөһөскулуну 6 сүөсүһүккэ
туттардыһыт. Оттон ыан-
ныһыг ыйылыһыт бол-
дохтон, баларан ыйын 10
күнүттөн, хойутааһына суох
кыстыкка киллэриниһит.
Мөлтөх мөһтирөөһүт Ара-
маайы сайыһыг өтөрдөн
кыһыһыг фермага хайым-
үйө көһөрдүт.

Сыарга хаара түһүөр
дьирин эһиниһтээх от кы-
һыһыларга адалыһыһа.
С. С. Лазарев эһенотатрө-
стээбит отуттан проценттээх
тракторынан 28 тоннаһы
таһыһыт. Аһылык саппаа-
һа быһырыһыһтааһар бы-
дан көһчү буолсу. Аһыһыт
сылга оттоһун сезоннааһы
былаанын 96 бырыһыан
көһөрбүт эбит буолаһыһы-
на, бийыл былааны төлө-
руу 85 бырыһыанга түө-
дүһүннэ. Силлэс да быды-
рыһыһыһтааһар арыаһа бө-
лөһүннэ—650 тонна. Оһон
аһыһыг бастакы күһнүгэр
төн аһан-суоттаан, көһчү-
төн өрөсүоттааһыһыһа
таһыһар. Маньныкка сип-

лэһи сизмэтин бу ый 20
күнүттөн садалаһыһыт.
Итиннэ эһин 10-ча тонна
бөһөһүт үүннөрбүт түрөһ-
стааһыһыт.

Ол эрээри кыстыкка бө-
лөһүннүгэ кыһаһан быһаа-
рыһа илик боппуруос би-
лигин да элбэх. Туох хан-
нык иһиннэ, фермага үлэ-
һиттэри аттаран туруора
иликит туһунаһ этэр наа-
далаах. 7 маньныксыт
ынахтарын көрөр-хараһар,
ыһы дөһнөр көстө иликтэр.
Ыһыһыксыттар сайын да
төһүбөт этилэр. Манна А. С.
Иванова наставниһтаах
«Чарас» үлэ уонна сип-
иһаһан дьарыһын өрөлөрө
улаһан көһөнү оңордулар.
Кинилэр 5 маньныксыт
ыһарын олус бөркө көрдү-
лэр-хараһылар, балаһча
элбэх үтү ыатылар. Ыан-
ныксыттары хантан да бу-
лар кыаһыһыт суох. Итиннэ
совхозпут садалаһа көмө-
лөһүө дьир эрэнэбит.

«Сельхозтехника» холбо-
һуһка носуос, шланга кур-
дук наадалаах төһүлэр
өссө адалыһа иликтэрэ би-
ниги үлөһитин атаһыһар
куттаһаһа. Сүөһүнү кыс-
тыкка көһөрөөт көһүннөр-

